

мыналар:– компьютерлік бағдарламалық өнімдерді ресми тіркеуден өткізу;– туындының данасын, авторлық құқық қорғау белгісін қолдану:– қолжазбаны сақтауға беру; т.с.с.

Авторлық құқық саласындағы халықаралық шарттарда бекітілгендей, өз шығармасының қызметін нәтижелеріне байланысты автордың құқықтары – айрықша болып табылады, яғни туындыны кім қандай әдіспен және қандай жағдай да туындыны пайдаланатыны туралы шешім қабылдайтын жалғыз субъекті автор болып табылады. Авторлық құқықтың ерекше сипаты да осында жатыр.

Қазақ халқы өзінің әдебиетімен, өнерімен, ғылымымен өркендеп, рухани қазынасын байытуда. А мемлекеттің әлемдік қауымдастық алдындағы бет-бейнесі мен беделі халқының рухани қазынасын қалыптастыруға байланысты. Көркем өнерде шекара болмайтыны сияқты, оны қорғаудың шаралары да бір ғасырдың ауқымымен шектелмейді. Сол себепті, Қазақстандағы авторлық құқық және санаткерлік меншік мәселелері әлі де біздің заңдарымыздың өміршеңдігіне аса үлкен мән беруді қажет етіп отыр.

С.Оразалинов. « Авторды қорғау – руханиятты қолдау». .А.: Жеті жарғы, 2000. Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы ҚР заңы, Жеті жарғы, 2006. Бұл да сонда; Бұл да сонда; Автор статистикасына рассматривает вопросы авторского права и интеллектуальной собственности. Подчеркивает значение соблюдения правил и принятия меры предотвращения нарушений авторских прав. А также затрагивает законодательные аспекты авторского права в Казахстане. The author of article considers questions of copyright and intellectual property. Emphasizes value of observance of rules and acceptance of a measure of prevention of violations of copyright. And also affects legislative aspects of copyright in Kazakhstan.

Әлім
Әл-Фараби атындағы Қаз.
журналистика факультетінің
оқытушысы.

ЕГЕМЕНДІГІМІЗДІҢ БІР БЕЛГІСІ – ӘНҰРАНЫМЫЗ

Алла тағала әр мұсылманды бұл дүние сынағынан өткізгендей, өткен ХХ ғасыр да қазақ халқы үшін тәуелсіздікке қол жеткізудің алдындағы бір сынақ кезеңі болды. Патшалық Ресейдің тырнағының астын келген халық тауқыметі Советтік дәуірде жалғасын тапты:

1. 1923-1933 жылдарда қазақ халқы қолдан жасалған ашаршылыққа тап болды;
2. 1936-1937 жылдары қазақтың бас көтерер интеллигенттерін сыпырып әкетіп атты, асты. Түркі тәуелсіздік іздейтін азаматтар деп, алдымен соларды құртты;
3. 1941-1945 жылдары ең көп қырылған қазақ болды, өз жерін емес, өзгенің жерін қорғап, қан боялды.
4. 1954-1955 жылдары тың жерді игеру деген желеумен Ресейдің жұмыссыз, үй-күйсіз жүргізілген қаңғыбастарын Қазақстанға үйіп-төкті. Қазақтың санынан орыстың санынан көп болуы керек деген теория жүзеге асты.
5. 1970-1980 жылдары тілімізді күрмеді, қазақ тілі керексіз тілге айналды.
6. 1986 жыл азаттық іздеген қазақ жастарын қанға бояған жыл болды. Қазақ халқы «Махрови национализм» халқы деп Москвадан жаңа есім алды. 1940 жылдың соңы 1950 жылдың басынан бастап қазақ жері атом сынағына айналды. Орыстар ондайды «подопытный кролик» дейді. Соның зардабын біз көріп келеміз. Ертегілерде айтылатын екі басты адам, жасына жетпей қартайған бала, денесі адам тұмсығы доңыз боп туған балаларды көзіміз көрді. 1950 жылдары қазақ халқының тарихын қайта жаздырып, ұлттың тарихы емес, таптық тарихы ретінде көрсеткізді. Қазақтың деуден тыс қазақстандықпын деуге бейімдетті. Қазақтарға «мой адрес не дом и не улица, мой адрес Советский союз» деген әндер бүгінгі тілмен айтқанда хит болып жатты. Егемендік шығынсыз еркімен келмейтіні барша біз білеміз. 1986 жылы адам шығыны болды. Бірақ бұл шығын бүкіл КСРО-ны оятты. Баку, Тбилиси, Ашгабат, Рига, Душанбе, Қара теңіз жағалауы, тағы басқа республика қалалары, Қазақстанның барлық қалалары дерлік оялды, құлақ түрді. Өзбек достарымыз «Қазақтармен ойнама, ол оңайлықпен оянбайды, оянса қайтпайды» - деп қалжыңдады, бірақ қалжың түбінде шындық барын олар біліп біліп айтты. Міне сүйіспеншілікпен алынған егемендік биыл 22 жасқа толып отыр. Заман өзгерді, заң өзгерді. Рас қиындық болды, әлі қиналудамыз. Бірақ, атқарылып жатқан іс, республика халқының тыныштығы үміт арттырады. Қазақтың ұлы жазушысы М.Әуезов ұлтының ұлылығына, еңкейсе-ен елі бар»-деген екен. Шынында, бізді төртінші дүниеге танытып отырған сол тарих пен тәуелсіздік. 22 жыл, бұл тарихи тұрғыдан алып қарағанда қысқа мерзімді кезең. Қас қағым ғана сәт. Ал ол еліміздің өмірін жаңғыртып, түбегейлі өзгерістер жасау жөнінен тұтас бір дәуірге тең.

Қазақ халқының сан ғасырлық тарихи және көп азап көрген тағдырында бірінші рет біздің а